

Arboretum Assen en een wijk met een unieke herfsttooi

Tijdens de najaarsexcursie van 17 oktober werd in de ochtend voor het eerst door de NDV een bezoek gebracht aan het Arboretum Assen, dat in 1997 werd gesticht. In het restaurant van de Drentsche Golf en Country Club werden de circa 50 deelnemers welkom geheten door Joop Kalb, voorzitter van het Stichtingsbestuur. Hij schetste kort de geschiedenis van het 22 ha grote arboretum dat aangelegd werd in een van 1990 daterend bosterrein. Gekozen werd voor een geografische opzet met drie aparte gebieden voor de continenten Amerika, Azië en Europa en uitsluitend te beplanten met botanische soorten. Het ontwerp werd gemaakt door landschapsarchitect

Harry Berg. Belangrijk element bleven de al bestaande eikenlanen. In het vlakke terrein werden enkele vijvers aangelegd en de grond daarvan werd benut voor arcering van een paar gedeelten. Volgens het door Piet de Jong opgestelde beplantingsplan werden de soorten in groepen geplant met langs de paden één exemplaar daarvan. Het arboretum wordt geheel onderhouden door vrijwilligers. Aan het begin van de wandeling werd een paardenkastanje geplant ter vervanging van het

Emmy Janson en Piet de Jong planten *Aesculus xcarnea* 'Theo Janson'

Foto: Pierre Theunissen

eerder geplant exemplaar dat het niet goed deed. Deze boom, *Aesculus xcarnea* 'Theo Janson', was geplant als herinneringsboom en dankzij Jan Pieter van der Meer kon hij door een nieuw exemplaar vervangen worden. De boom werd geplant door Emmy Janson en Piet de Jong. Laatstgenoemde zei dat hij blij was dat Emmy naar het arboretum was gekomen om de boom te planten. Maar hij was ook blij dat met het planten van de boom Theo Janson (1949-2004) in herinnering kon worden gebracht, die zo veel voor de NDV heeft betekend als dendroloog en vooral als mens. In de werkgroep die de plannen voor het arboretum maakte was er een belangrijke inbreng geweest van Theo.

Daarna begon een lange wandeling met Sabine Bakker en Piet de Jong als gidsen. Om daarvan een indruk te geven wijs ik hier eerst naar de website van het arboretum (www.arboretum-assen.nl) waarop zowel een plattegrond als een beplantingslijst te vinden zijn. Verrassend was te zien hoe diverse groepen van soorten al flink aan de groei waren, o.a. diverse esdoorns, berken, paardenkastanjes en

dennen. In een deel van het arboretum was de oorspronkelijke beplanting deels verwijderd en de rest voorlopig als 'wijkers' gehandhaafd. Dat gaf hier en daar wel aanleiding tot discussie o.a. dat er te lang gewacht werd met het verwijderen. Tijdens de wandeling was er een demonstratie van de nieuwe maaimachine, die zeer geschikt is om hoge begroeiing tussen de bomen en struiken af te maaien. De deelnemers waren zonder uitzondering zeer verrast over wat het arboretum al te bieden had. Het was duidelijk dat in de toekomst nog vele bezoeken zullen volgen.

In de middag werd de wijk Nagtegaal in Beilen bezocht, onder leiding van Wilfried Reuvers van het Bureau voor groene ruimtes. Ook Marinus Koster, beleidsmedewerker van de gemeente, was aanwezig. De plannen voor het eerste deel van de wijk dateren van 2001 en Theo Janson heeft daar destijds nog de

Cees van der Linden leidt de veldterminatie van *Juglans* soorten
Foto: Harry de Coo

adviezen voor aangeleverd. Het moest een wijk worden met bomen met een bijzondere herfstkleur. De fax van Theo uit 2001 is bewaard gebleven en laat een sortiment met bijzondere herfstkleuren zien.

Voor het ontwerp van de wijk zijn de oude landschapselementen gebruikt. Houtwallen en eikenbeplantingen zijn deels gespaard gebleven en dat geeft de wijk een landschapelijk karakter. De wijk is ruim van opzet en in het midden is een oude waterloop gespaard waar langs de oever bomen zijn geplant die eigenlijk meer ruimte vragen.

De rondwandeling startte in een lange straat beplant met al roodgroen gekleurde *Quercus palustris*. Er volgden straten met *Acer freemanii*, *Styphnolobium japonicum*, *Liquidambar styraciflua* 'Worplesdon', *Acer rubrum*, *Parrotia persica*, *Fraxinus ornus* 'Obelisk', *Robinia pseudoacacia* 'Frisia', *Crataegus persimilis* 'Splendens', *Corylus colurna* en *Cercidiphyllum japonicum*. De beplanting is inmiddels elf jaar oud, op sommige plekken staan de bomen te dicht op de erfgrenzen en is er gekapt.

De projectontwikkelaar heeft voor de verkoop de voortuinen voorzien van een haagbeplanting met *Fagus sylvatica* en via een kettingbeding geregeld dat deze hagen op een bepaalde hoogte in stand moeten worden gehouden. Dat zorgt voor een prettig sfeervol beeld van de voortuinen in de straat. Ook gelden er bij de verkoop van de huizen bepalingen over het gebruik van schuttingen, in ieder geval mogen die niet in de voortuin.

Langs de waterloop in het midden van de wijk is meer ruimte voor de bomen en is gekozen voor solitaires van *Paulownia tomentosa*, *Zelkova serrata*, *Juglans nigra* en *Juglans regia*. Bewust is gekozen om de grond niet te verbeteren vanuit de visie 'als de boom het niet doet dan is hij niet geschikt voor deze standplaats'. *Nyssa sylvatica*, *Betula ermanii* 'Holland', *Malus* 'Evereste' zijn in groepen geplant. Het waterschap is niet gelukkig met de bomen langs de waterloop, dat belemmert het onderhoud, vindt men. Volgens de groep is dat kortzichtig; onderhoud één keer per

jaar met een kraan is goedkoop. Dat is de reden waarom het waterschap zo wil werken. Wij zagen liever dat er ook stukken nog worden gemaaid met kleiner materieel zodat er ook groepen bomen langs een waterloop mogelijk zijn.

Een speciaal experiment is 'de binnenhofjes'. Volgens een van de bewoners is het laatste stukje grond van de wijk in gemeenschappelijk beheer gegeven aan 31 bewoners. Die beheren de groene afgesloten binnenplaats als tuin en speelplaats voor de kinderen. Helaas is de ondergrond erg nat en functioneert de drainage slecht. Deze problemen hadden eigenlijk aangepakt moeten worden voor de oplevering. Een bestuur van vijf bewoners regelt het onderhoud en stuurt de hovenier aan. De kosten van 'de binnenhofjes' zijn voor de bewoners.

Wilfried Reuvers merkte onderweg op dat hij blij verrast was door het bezoek van onze club van wijze mannen en vrouwen op bomengebied. Dat leverde veel kennis op. Er stond hem een treffende opmerking bij 'je zal maar in zo'n prachtige en groene woonwijk wonen'. Na afloop hebben we Marinus Koster van de gemeente meegegeven dat hij zorg moet dragen voor instandhouding van het sortiment en dat de NDV graag adviezen geeft om daar nog wat aan toe te voegen. □